

Dysfagi kan opspores tidlig ved at være opmærksom på:

- ❖ Du hoster eller rømmer dig under måltidet
- ❖ Du har problemer med, at håndtere mad, drikke og spyt i munden – du har madrester i munden efter endt måltid
- ❖ Du har svært ved, at synke dit spyt/mad/drikke, eller synker kun få gange
- ❖ Du bider dig i kinden
- ❖ Du savler eller spilder
- ❖ Du har en rallende eller "våd" stemme under måltidet
- ❖ Du er lang tid om at indtage måltider (over 30 min) eller opgiver
- ❖ Du har ofte lungebetændelse
- ❖ Din siddestilling hindrer dig i, at sidde optimalt i forhold til, at indtage mad og drikke
- ❖ Du har ændret ansigtsmimik

Kan du sætte kryds ud fra en eller flere, anbefales det at du søger en ergoterapeutisk vurdering.

NÆSTVED
KOMMUNE

Næstved Kommune

Hjerneskadecenter
Næstved Kommune
Center for ældre
www.naestved.dk

Udarbejdet af:

Specialist i senhjerneskade Maibritt Reinhardt
Specialist i ernæring Louise Weis Nielsen
Udgivet juli 2015

UDEN MAD OG DRIKKE – DUR HELTEN IKKE

PJECE NR. 1 UD AF EN SERIE PÅ 8 PJECER OM DYSFAGI



Hvad er tygge-/synkebesvær?

Til dig der oplever, at måltidet er blevet svært at komme igennem.

NÆSTVED
KOMMUNE



TYGGE- OG SYNKE- PROCESSEN

Når man spiser, bruger man 28 muskler og 7 hjernenerver for at synke en mundfuld mad. Strubelåget sænker sig over luftrøret, og luftvejene lukkes, for at maden kommer i mavesækken og ikke i luftvejene. Ligeledes beskytter ganesejlet luftvejene ved at lukke af til næsen.

TUNGEN

Er en muskelbund og transporterer maden

HVAD ER DYSFAGI?

Dysfagi er en samlet betegnelse for spise- og drikkebesvær, hvor man har nedsat eller manglende evne til at synke og/eller tygge maden. Dysfagi kan føre til at man fejlsynker, det vil sige får mad og/eller drikke galt i halsen. Fejlsynkning øger risikoen for lungebetændelse.

KAN DU FOR EKSEMPEL

Række tungen ligefrem?
Bevæge tungen ud til venstre og højre side?
Føre tungen op mod næsen?



Dysfagi kan ramme alle, og er ikke en sygdom i sig selv. Dysfagi er et symptom ved mange sygdomme, f.eks. demens, parkinsons, sclerose, hjerneskade, cancer i hals- og mund-region, dårlig tand- og mundhygiejne.

Dysfagi kan også opstå som en naturlig del af aldring, men også forårsages af psykiske problemstillinger.

DYSFAGIENS PÅVIRKNING AF TRIVSEL

Nedsat spisefunktion kan opleves som en væsentlig forringelse af livskvalitet – både fysisk og psykisk. Måltider er

ikke kun et behov for næring og energi, men ligeledes et vigtigt socialt aspekt – både for en selv og ens pårørende.

ANDRE PJECER I SERIEN OM DYSFAGI

2. Siddestilling
3. Konsistens på mad
4. Konsistens på drikke
5. Mundhygiejne
6. Hjælpemidler
7. Træningsøvelser
8. Førstehjælp